

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Talasemi Hastalarında Endokrin Komplikasyonların Farklı Ülkelerdeki Epidemiyolojisi

Doç. Dr. Doğa Türkkahraman
SBÜ, Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Pediatrik Endokrinoloji

TALASEMİ SEMİNERİ
TALASEMİDE ENDOKRİN KOMPLİKASYONLAR VE TAKİBİ
10-11 Aralık 2018, ANTALYA

- **Hemoglobinopatiler** (*talasemiler ve orak hücre anemisi*) en sık görülen genetik hastalıklardan...
240.000 bebek / yıl / dünya
- Dünya genelinde en az *190 milyon taşıyıcı..*
- **T.majör tedavisi; 2-4 hafta** ara ile kan tx ..
- Artmış demir yükü ve demir toksisitesi (hücre sel disfonksiyon ve hücre ölümü)
- Anemi ve kronik hipoksi organ hasarını hızlandırır...

Demir Şelasyon Tedavisi:

Serum ferritin >1000 ng/ml , >3 yaş,
veya 10-20 kan tx sonrası başlanır..

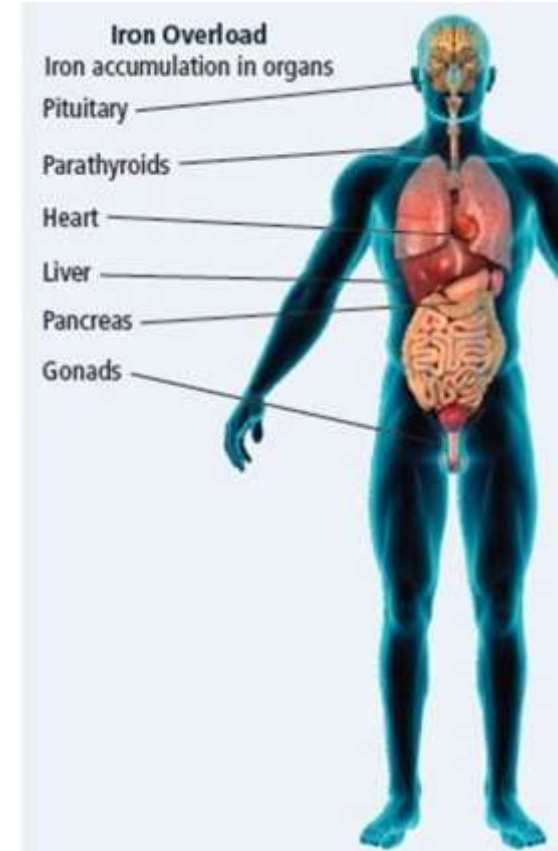
Desferroxamin iv, sc

Deferipron ve deferasirox po...

Endokrin Komplikasyonlar

Şelasyon tedavisine yetersiz hasta uyumu sonucu artan demir yükü salgı bezlerinde birikerek, hücre hasarı yapmakta ve hormon salınımını azaltmaktadır ..

- Boy kısalığı
- Santral/ primer hipogonadizm
- Santral/ primer hipotiroidi
- Diyabet
- Osteoporoz
- Hipoparatiroidi/ hipokalsemi
- Santral/ primer adrenal yetmezlik

Talasemi Hastalarında Endokrin Komplikeasyonların Farklı Ülkelerdeki Epidemiyolojisi

	G. Kıbrıs n= 436	Yunanistan n= 262	İtalya n= 1861	Kuzey Amerika n= 262	İran n= 220	Türkiye n= 252
Hipogonadizm	35,2	42	49	42	35	50
Diyabet	9,4	5	4,9	5	8,7	9,3
Primer hipotiroidi	5,9	4	6,2	4	7,7	29
Hipoparatiroidi	1,2	4	3,6	4	7,6	4
Boy kısalığı / BHE	35	32	- / 2,4	32 / 3	39,3	- / 10

BHE; Büyüme hormonu eksikliği, **BGT**; Bozuk glukoz toleransı

De Sanctis V, unpublished data, Berlin 2010

A significant proportion of thalassemia major patients have adrenal insufficiency detectable on provocative testing

Karen E. Huang, M.D.¹, Steven D. Mittelman, M.D., Ph.D.^{1,3}, Thomas D. Coates, M.D.², Mitchell E. Geffner, M.D.^{1,3}, and John C. Wood, M.D., Ph.D.^{3,4}

define the physiological basis for the adrenal insufficiency. The prevalence of adrenal insufficiency was 61% with an increased prevalence in males over females (92% vs. 29%, p=0.049). Ten of 11 subjects who failed the GST subsequently demonstrated normal ACTH and cortisol responses to oCRH, indicating a possible hypothalamic origin to their adrenal insufficiency.

Adrenal insufficiency reportedly affects between 13% and 46% of patients with thalassemia major¹⁻⁵. The prevalence appears to be increased in patients with greater transfusion burden, poor linear growth, and wasting^{1,3}. Adrenal insufficiency may also complicate the management of heart failure in thalassemia major patients who often require glucocorticoid support for hypotension⁶. Thus, patients with thalassemia major and undiagnosed adrenal insufficiency may be at increased risk of significant morbidity or even mortality.

TM hastalarında kalp yetmezliği ve hipotansiyon varlığında adrenal yetmezlik varlığı ve steroid tx önem kazanmakta ...

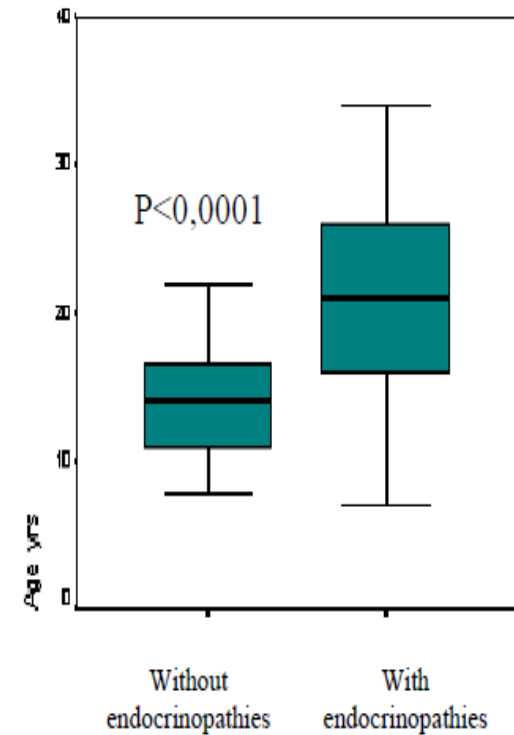
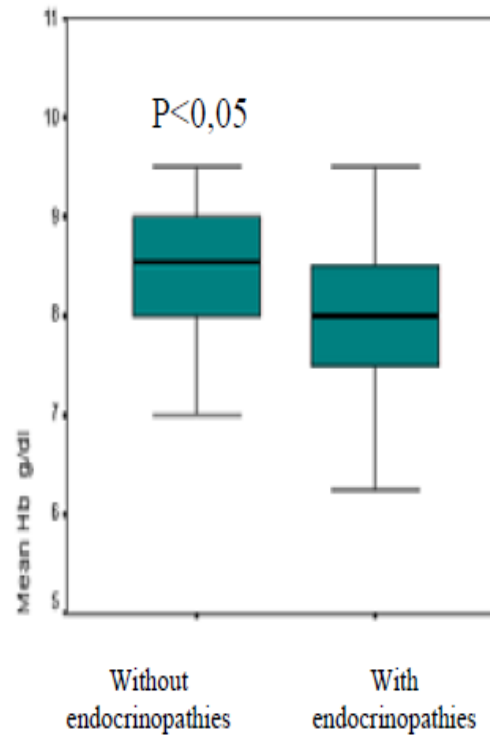
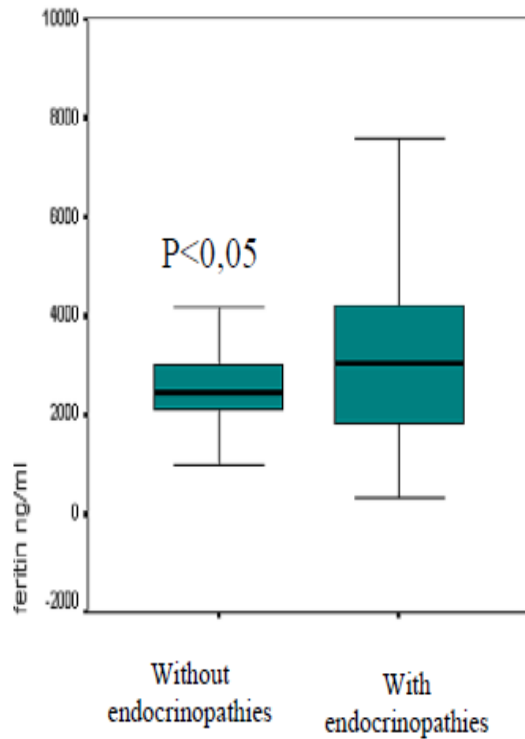
Talasemi major (TM) ve Talesemi İntermedia (Ti) Endokrin Komplikasyonlar

Complication (% of patients affected)	TI		TM	
	Lebanon	Italy	Lebanon	Italy
	(n = 37)	(n = 63)	(n = 40)	(n = 60)
Hypogonadism	5	3	80	93
Diabetes mellitus	3	2	12.5	10
Hypothyroidism	3	2	15	11

Endokrin komplikasyonlar TI' da çok daha nadir görülmektedir

TI hastalarında puberte gecikmesi olabilir... Fertilite normaldir..

KLİNİK PARAMETRELER VE ENDOKRİN KOMPLİKASYONLAR

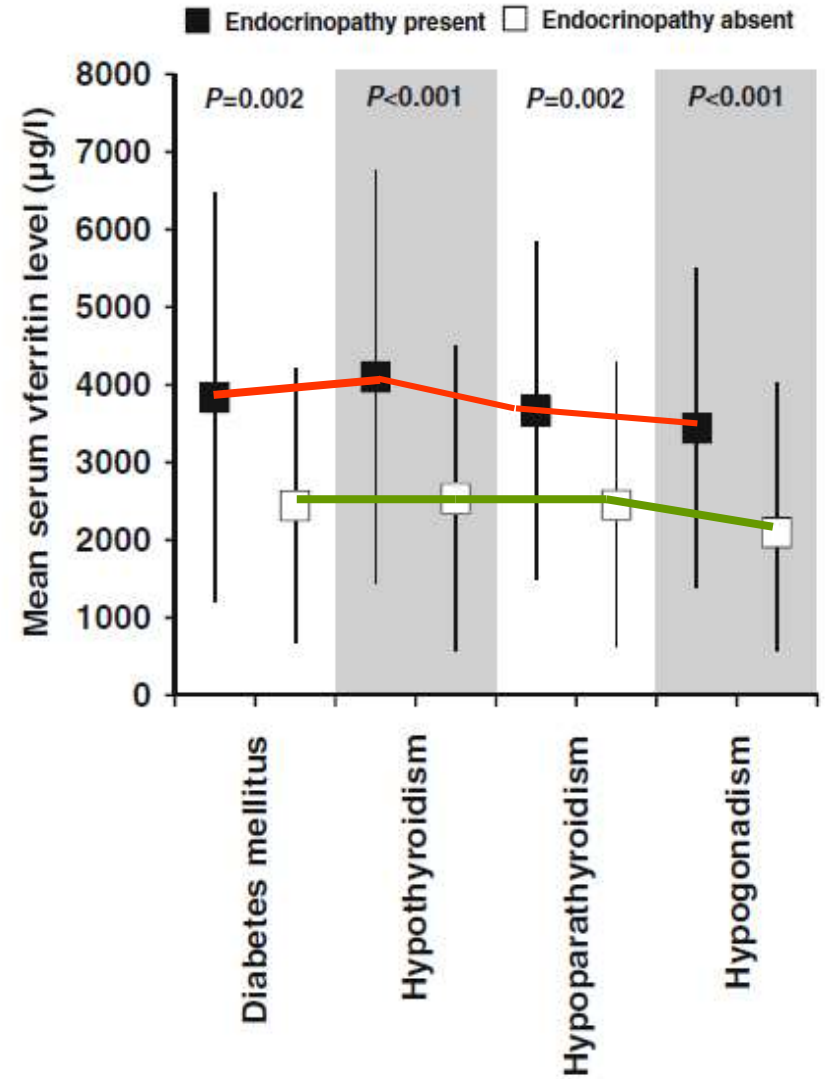
Serum ferritin levels and endocrinopathy in medically treated patients with β thalassemia major

Khawla M. Belhouli • Maisam L. Bakir •
Mohamed-SalahEldin Saned • Ahmed M. A. Kadhim •
Khaled M. Musallam • Ali T. Taher

Serum ferritin >2.500 ng/ml

- 3.3 kat Hipoparatiroidi
- 3.5 kat diyabet
- 3.2 kat hipotiroidi
- 2.7 kat hipogonadizm riskinde artış !!!

serum ferritin ≤ 1.000 ng/ml olan hastalara göre...

Diabetes and thalassaemia

Maria Barnard,¹ Ploutarchos Tzoulis²

¹The Whittington Hospital NHS Trust; ²Romilla Jones, Emma Prescott, Farrukh Shah, The Whittington Hospital NHS Trust, Whittington Health, London, UK

The age of onset of diabetes in our patients attending the Joint Clinic was young (median age 21 years) and a significant proportion were diagnosed before the age of 19 years (41%).

Table 5. Percentage of patients attending Joint Clinic with other endocrinopathies.

Endocrinopathy	Prevalence in patients in Joint Clinic
Hypogonadism	86%
- Hypogonadotropic hypogonadism	59%
- Primary hypogonadism	27%
Hypothyroidism	18%
Hypoparathyroidism	23%
Osteopenia	14%
Osteoporosis	55%
Glucocorticoid deficiency	-
Growth hormone deficiency	-

Talasemi hastalarında endokrin komplikasyonların sıklığı;

- 1- Şelasyon tedavisine uyum
- 2- Serum Ferritin düzeyi
- 3- Hasta yaşı veya geçen zaman
- 4- Diğer endokrinopatilerin varlığı
- 5- Talaseminin tipi
- 6- Irksal ve genetik farklılıklar

Sonuç

- EĞİTİM / BİLİNÇLENDİRME
- FARKINDALIK YARATMAK
- DÜZENLİ DOKTOR KONTROLÜ
  - ENDOKRİN KONSÜLTASYONU
- MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM